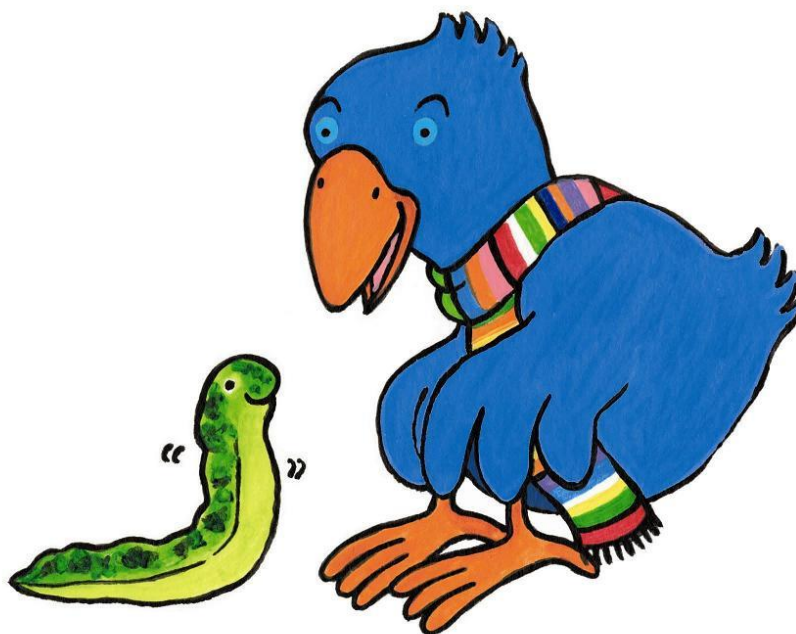

Beleidsplan Voor- en Vroegschoolse Educatie 2018-2021

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1. INLEIDING	4
1.1 Wat zijn VVE en OAB?	4
1.2 Wettelijk kader	4
1.3 Betrokken partijen.....	5
1.4 Totstandkoming beleidsplan	6
2. Visie Voor- en Vroegschoolse Educatie	7
3. Doelgroepbepaling en toeleiding	8
3.1 Doelgroep	8
3.2 Doelgroepbereik.....	8
3.3 Signalering en toeleiding	9
4. UITVOERING VVE	11
4.1 VVE-programma op de voor- en vroegschool	11
4.1.1 VVE-programma op de voorschool	11
4.1.2 Warme overdracht en doorgaande leerlijn.....	12
4.1.3 Vroegschoolse educatie basisonderwijs.....	13
4.1.4 Ouderbetrokkenheid	13
4.1.5 Externe zorg.....	14
4.1.7 Interne Kwaliteitszorg	15
4.2 Taalontwikkeling.....	16
5. FINANCIËN	18
5.1 Begroting	18
5.2 Subsidie	19
5.3 Ouderbijdrage.....	19
Bijlage 1: Doelgroepbepaling en indiceringen.....	20
Bijlage 2: Extern Zorg.....	22
Bijlage 3: Beschrijving Boekstart en Boekenbas.....	24

Samenvatting

Samen met de betrokken partners in de gemeente Oldebroek zijn we op weg om de kinderen met achterstand zo goed mogelijk voor te bereiden op de rest van hun schoolloopbaan. Het beleid van de gemeente is gericht op het voorkomen, vroegtijdig signaleren en aanpakken van ontwikkelingsachterstanden, zodat alle Oldebroekse kinderen kansen krijgen zich optimaal te ontwikkelen. In 2017 heeft de werkgroep VVE het huidige beleid geëvalueerd en dit heeft geresulteerd in het nieuwe beleidsplan VVE 2018-2021. Daar waar dat naar tevredenheid was, is het huidige beleid gecontinueerd en daar waar verbeterpunten te zien waren, zijn speerpunten benoemd.

In de afgelopen jaren zijn veel ontwikkelingen in de VVE gericht op kwaliteitsverbetering. Uit de cohortstudie pre-COOL¹ (2016) blijkt dat voorschoolse educatie eraan bijdraagt dat peuters uit de doelgroep hun achterstand grotendeels inlopen. Een hoge educatieve kwaliteit van de voorschoolse voorziening is van belang om achterstanden in te kunnen lopen. De partners in de werkgroep VVE wil zich daarom gericht inzetten op de kwaliteitsverhoging en verbetering van de huidige werkwijze. In dit beleidsplan zijn daarom de volgende speerpunten voor de komende vier jaren benoemd:

1. Verhoging kwaliteit in de voorschoolse educatie

Met daarin de volgende onderdelen:

- a. Structureel monitoren van kwaliteit en resultaten (paragraaf 4.1.6 en 4.1.7);
- b. Verhoging taalvaardigheden (3F) pedagogische medewerkers (paragraaf 4.2);
- c. Verbreding VVE-programma (paragraaf 4.1.1);
- d. Aanpassing observatiesysteem voorschoolse voorziening (paragraaf 4.1.1);

2. Aanpassing werkwijze warme overdracht (paragraaf 4.1.2)

3. Het opstarten van een project voor de realisatie van visie en doelstellingen ouderbetrokkenheid (paragraaf 4.1.4)

Het rijk heeft al jaren het voornemen het bekostigingssystematiek voor de gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid aan te passen. Dit wordt echter elk jaar uitgesteld. In juni 2017 is landelijk besloten om het nieuwe systeem met een jaar uit te stellen naar 1 januari 2019. Helaas is nog onduidelijk wat de nieuwe bekostigingsmethode vanaf 2019 voor gevolgen heeft voor het budget onderwijsachterstandenbeleid van de gemeente Oldebroek. In de eerste helft van 2018 wordt door het rijk meer duidelijkheid geboden over het nieuwe budget. In 2018 wordt bekeken welke prestaties de gemeente hiervoor moeten leveren en wat voor gevolgen dit heeft voor de huidige begroting.

De werkgroep VVE blijft op de hoogte van landelijke ontwikkelingen en speelt hier als het nodig is op in.

---

¹ Leseman P. & Veen, A. (red) (2016). Ontwikkelingen van kinderen en relatie met kwaliteit van voorschoolse instellingen.

1. INLEIDING

De gemeente Oldebroek heeft sinds 2011 beleid op de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Beleid dat gericht is op het vroegtijdig signaleren, aanpakken en verhelpen van achterstanden bij kinderen in de leeftijd van 0 tot 6 jaar. Het huidige gemeentelijk VVE-beleid is opgesteld voor de periode tot en met 31 december 2015. In 2016 en 2017 is het huidige beleid ongewijzigd voortgezet.

Een aantal ontwikkelingen is aanleiding geweest om in 2017 het huidige beleid onder de loep te nemen en aan te scherpen:

- Bezoek van de Onderwijsinspectie in 2014
- De invoering van de Jeugdwet
- Wijzigingen in de wetgeving Kinderopvang en voorschoolse educatie.
- Een nieuwe bekostigingsperiode en methode vanaf 2019²

Samen met de werkgroep VVE is in de eerste helft van 2017 het huidige beleid bekeken en zijn verbetervoorstellen voor het huidige beleid geformuleerd. Dit heeft geresulteerd in het nieuwe beleidsplan VVE voor de periode vanaf 2018 t/m 2021. Waar het vorige beleidsplan vooral gericht was op de inrichting van het geharmoniseerde VVE-beleid, richt dit plan zich meer op de doorontwikkeling en kwaliteitsverbetering van het beleid.

1.1 Wat zijn VVE en OAB?

Bij de start van het basisonderwijs kunnen achterstanden al erg groot zijn. De leerlingen kunnen dan al een taal en/of ontwikkelingsachterstand van één tot twee jaar hebben. Het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) is gericht op het vroegtijdig opsporen en bestrijden van achterstanden bij jonge kinderen en leerlingen in het basisonderwijs.

De VVE richt zich op kinderen van 0 tot 6 jaar. Hierbij valt een onderscheid te maken tussen de periode tot 2,5 jaar wat vooral gericht is op preventie en signalering en vanaf 2,5 jaar wordt gewerkt aan het wegwerken van de achterstanden door het inzetten van het VVE-programma. De gemeente is verantwoordelijk voor een goede uitvoering van de VVE. Hiervoor ontvangt de gemeente een bekostiging van het rijk. De basisscholen krijgen bekostiging voor OAB in de uitkering die zij van het rijk ontvangen. Zij zijn verantwoordelijk voor OAB op hun school. In dit beleidsplan wordt ingegaan op de VVE.

1.2 Wettelijk kader

Op 1 augustus 2010 is de Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE) van kracht geworden. De wet is ingesteld om de taalontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren en de kwaliteit van de peuterspeelzalen te verbeteren. In deze wet staat beschreven dat de gemeente verantwoordelijk is voor de uitvoering van de VVE(-beleid).

In de afgelopen jaren zijn veel ontwikkelingen in de VVE gericht op kwaliteitsverbetering. Uit de cohortstudie pre-COOL³ (2016) blijkt dat voorschoolse educatie eraan bijdraagt dat peuters uit de

---

² Al vanaf 2016 zou deze nieuwe manier van bekostigen ingaan, maar dit is voor het derde jaar uitgesteld. In juni 2017 werd duidelijk dat de nieuwe bekostigingssystematiek vanaf 2019 ingaat.

³ Leseman P. & Veen, A. (red) (2016). Ontwikkelingen van kinderen en relatie met kwaliteit van voorschoolse instellingen.

doelgroep hun achterstand grotendeels inlopen. Het onderzoek laat zien dat deelname aan voorschoolse educatie kan compenseren voor onvoldoende stimulatie in de thuissituatie. Een hoge educatieve kwaliteit van de voorschoolse voorziening is van belang om achterstanden te kunnen inlopen. Hier speelt de vaardigheden van de pedagogische medewerkers een cruciale rol.

De Eerste Kamer heeft in mei 2017 ingestemd met het wetsvoorstel innovatie en kwaliteit kinderopvang (IKK). Met de invoering van de wet vanaf 1 januari 2018, wordt een aantal kwaliteitseisen voor de kinderopvang gewijzigd. Zo is een nieuwe eis dat per kind een mentor wordt toegewezen en wordt de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker (HBO-geschoold) voor beleidsontwikkeling en coaching van pedagogisch medewerkers verplicht.

Voor specifiek de VVE wordt het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie gewijzigd op o.a. de volgende punten:

- Invoering van een (verhoogde) taaleis van tenminste niveau 3F voor beroepskrachten vanaf 1 augustus 2019. In 2017 is de gemeente Oldebroek samen met de opvangorganisaties gestart met toetsen en scholen van de pedagogische medewerkers.
- Opnemen van voorschoolse educatie in het pedagogisch beleidsplan van de locatie;
- Aanscherping van de scholingseisen voorschoolse educatie.

Wet Passend onderwijs en de Jeugdwet

Sinds augustus 2014 is de Wet op het Passend Onderwijs ingegaan. Op 1 januari 2015 is de Jeugdwet ingetreden. Beide wetten hebben in de afgelopen jaren invloed gehad op hoe met een kwetsbare doelgroep kinderen wordt omgegaan. In paragraaf 4.1.5 en in bijlage 2 is meer te lezen over de externe zorgstructuur rondom de VVE-doelgroep.

VVE moet bijdragen aan het kunnen bieden van Passend Onderwijs voor ieder kind. Door extra inzet op de voor- en vroegschool is het ook daadwerkelijk mogelijk om de achterstanden van kinderen te verminderen en daarmee een passende plek/ondersteuningsaanbod in de eigen omgeving te creëren.

Daarnaast is mede door deze wetgeving sinds 2016 een kinderopvang+ ontstaan in de gemeente Oldebroek. Deze groep speelt in op wensen van kinderen met een beperking en/of ontwikkelingsachterstand of chronische ziekte. Kinderen met en zonder een speciale zorgvraag spelen en leren van elkaar. Er is voor de kinderen met een speciale zorgvraag extra begeleiding afgestemd op de behoefte van het kind.

1.3 Betrokken partijen

Bij het VVE-beleid en uitvoering zijn verschillende partijen betrokken. Onderstaande partijen zijn nodig om achterstanden bij jonge kinderen te voorkomen, signaleren en aan te pakken.

Kinderopvang (Peuteropvang) en basisscholen

In 2017 zijn in de gemeente Oldebroek vier organisaties die peuter- en kinderopvang aanbieden:

- Stichting Peuterspeelzalen in de gemeente Oldebroek (SPO)
- Stichting Kindcentrum Oldebroek (SKO)
- ROMI B.V.
- De Wereldkinderen

Alle locaties (13) bieden aan kinderen met een VVE-indicatie een VVE-programma aan. Daarmee is de VVE voor alle peuters in de gemeente Oldebroek toegankelijk.

In de gemeente Oldebroek zijn 13 basisscholen verdeeld over 6 kernen. In Oldebroek voert de Eben Haëzerschool een “nulde” groep. Dit is voor 3-jarigen en de school wil graag in de toekomst kijken naar mogelijkheden om ook hier een peutergroep van de maken.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Het CJG heeft een belangrijke rol in de vroegsignalering en verwijzing van achterstandskinderen. Binnen het CJG heeft de jeugdgezondheidszorg spreekuur op twee locaties, in Oldebroek en in Wezep.

Bibliotheek Noord-Veluwe

De bibliotheek voert voor de gemeente Oldebroek een taalproject uit op de peuteropvang en basisscholen. Daarnaast overhandigen zij het Boekstart-koffertje en worden de ouders van een baby of peuter uitgenodigd om hun kind lid te maken van de bibliotheek.

GGD Noord en Oost Gelderland

De GGD voert voor de gemeente Oldebroek de controles op naleving van wet- en regelgeving in de kinderopvang. De wijze waarop dit gebeurt, is vastgelegd in de Beleidsnota handhaving kwaliteit kinderopvang gemeente Oldebroek.

De gemeente

De gemeente is verantwoordelijk voor het opstellen van VVE-beleid. Daarnaast heeft zij een stimulerende en regisserende rol en voert zij jaarlijks overleg met verschillende partijen die betrokken zijn bij de voorschoolse educatie. Ook is de gemeente verantwoordelijk voor controle van de kwaliteit van de VVE in de kinderopvang en peuterspeelzalen.

Werkgroep VVE

Er is een werkgroep VVE bestaande uit een afvaardiging van het CJG, peuter- en kinderopvang, de basisscholen en de gemeente Oldebroek. Zij werken actief mee aan het opstellen van nieuwe beleid en zijn nauw betrokken bij de totstandkoming van dit beleidsdocument. De werkgroep VVE komt vijf keer per jaar bijeen. De betrokken partijen hebben ieder een eigen rol en verantwoordelijkheid.

1.4 Totstandkoming beleidsplan

Het beleidsplan VVE is opgesteld in samenspraak met de werkgroep VVE. Bij het opstellen van het beleid zijn de betrokken partijen gevraagd deel te nemen in een werkgroep. Zij hebben een aantal keer overleg gehad over het huidige beleid, de doelen en doelgroep. Het beleidsplan is voor advies aan de Adviesraad sociaal domein voorgelegd. Hierna is het plan ter vaststelling aan het LEA en de gemeenteraad aangeboden.

Jaarlijks wordt met de werkgroep VVE een evaluatie opgesteld. Hierbij moet ook worden bekeken of de definitie van de doelgroep nog voldoet, of de kinderen voldoende worden bereikt en of de toeleiding efficiënt verloopt. Waar nodig kan dit dus tussentijds worden bijgesteld.

2. Visie Voor- en Vroegschoolse Educatie

De gemeente Oldebroek wil een kind- en gezinsvriendelijke opvoedings- en opgroeiomgeving creëren, waarin kinderen kansen krijgen zich optimaal te ontwikkelen (preventief jeugdbeleid 2015-2018). Op jonge leeftijd kunnen al achterstanden ontstaan, waardoor de optimale ontwikkeling van het kind al vroeg in het geding komt. Uit onderzoek is gebleken dat educatie en begeleiding in de voorschoolse periode meer oplevert dan alle investeringen die daarna nog gedaan worden. Daarom wil de gemeente Oldebroek samen met de betrokkenen ook de komende vier jaren inzetten op het voorkomen, vroegtijdig signaleren en aanpakken van ontwikkelingsachterstanden.

De gemeente wil in de komende jaren ook ouderbetrokkenheid actief inzetten als instrument om achterstanden van peuters te verminderen. Daarbij wordt de volgende visie gehanteerd:

Ouders zijn verantwoordelijk voor de (leer)ontwikkeling van hun kind. Zij hebben daarbij de regie. De (voor)school is professioneel verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de Oldebroekse kinderen. In partnerschap nemen ouders en (voor)scholen samen verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de kinderen.

Voorkomen

De gemeente Oldebroek heeft in de afgelopen jaren samen met de opvangorganisaties mogelijk gemaakt dat op alle peuters die op de peuter- of kinderopvang worden opgevangen, in aanraking komen met VVE. Op alle locaties wordt het VVE-programma Peuterplein gehanteerd, zodat ieder kind gevarieerde activiteiten krijgt aangeboden waarin alle ontwikkelingsgebieden gestimuleerd kunnen worden. Dit wil de gemeente Oldebroek vanuit preventie ook in de komende jaren mogelijk maken.

Daarnaast wil de gemeente dat elk kind zo jong mogelijk in aanraking komt met de taal. Dat kan heel goed door het bevorderen van lezen met heel jonge kinderen. De bibliotheek speelt hier een belangrijke rol in om dit te stimuleren.

Vroegtijdig signalering

De gemeente wil dat (risico's op) achterstanden zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd, zodat het kind bijtijds gebruik kan maken van de beschikbare begeleiding. Daarom blijft de signaleringsfunctie van het CJG erg belangrijk. Ook wordt ingezet op het voor ieder kind toegankelijk houden van de voorschoolse voorzieningen (kinderopvang/peuteropvang), zodat vroegtijdige signalering mogelijk wordt.

Aanpakken ontwikkelingsachterstanden

De peuters bij wie een (risico op) achterstand geconstateerd wordt, krijgen een intensieve begeleiding. Zij krijgen een aanbod van minimaal 10 uur per week VVE aangeboden. Het doel in de voorschoolse periode is dat het kind bij 4 jaar zoveel mogelijk achterstanden heeft ingelopen en in ieder geval zo goed mogelijk is voorbereid op de vroegschoolse periode (groep 1). De gemeente wil investeren in het aanbieden van kwalitatief hoogstaande VVE.

Op de basisschool wordt de vroegschoolse educatie ingezet om achterstanden te voorkomen, te verminderen en te verhelpen. Hierdoor kunnen deze kinderen in groep 3 een betere start maken met het formele leerproces en kan een toekomstige onderwijsachterstand mogelijk worden voorkomen.

3. Doelgroepbepaling en toeleiding

3.1 Doelgroep

Vanaf 2015 worden in de gemeente Oldebroek extra middelen ingezet op VVE, waarmee een ruimere doelgroepdefinitie gehanteerd wordt dan op basis van de gewichtenregeling nodig is.

Definitie doelgroep VVE

- De doelgroep VVE bestaat uit kinderen van 2,5 tot 6 jaar welke:
  - op basis van observaties van het CJG of basisschool een aantoonbare achterstand is geconstateerd op 1 of meerdere ontwikkelingsdomeinen (taal, rekenen, motoriek of sociaal-emotionele ontwikkeling);
  - of waarbij een onderstimulering vanuit het gezin wordt geconstateerd of een andere sociale indicatie aanwezig is waardoor het risico op achterstanden groot is.
- Een indicatie wordt afgegeven door een deskundige van het CJG of de intern begeleiders van de basisschool.

Wanneer vanuit het CJG redenen zijn om hiervan af te wijken dan kan dit na overleg met de gemeente en wordt dit schriftelijk onderbouwd. Dit kan alleen in zeer uitzonderlijke situaties. Een afwijking kan zijn: het verlagen van de start leeftijd vanwege zeer grote ontwikkelingsproblemen.

In bijlage 1 staat beschreven op welke manier in de voorschoolse of vroegschoolse periode per kind kan worden bepaald of hij/zij tot bovenstaande doelgroep behoort.

3.2 Doelgroepbereik

Het aantal doelgroepkinderen dat bereikt moet worden wordt bepaald op basis van het aantal gewichten. Uit de berekening van de Inspectie van het Onderwijs (peiljaar 2009) moet de gemeente Oldebroek 73 doelgroepkinderen in de leeftijd van 2,5 tot 6 jaar bereiken. De gemeente Oldebroek ontvangt voor 42 doelgroepkinderen een bekostiging. De bekostiging wordt voornamelijk ingezet voor het aanbod voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar. De basisscholen ontvangen een eigen bekostiging per leerling en daarop een extra bekostiging wanneer zij boven de drempel uit komen. Om de doelgroepkinderen in beeld te houden, wordt zowel bij het CJG en op de voor en vroegscholen geregistreerd. Hoe dit wordt gedaan wordt uitgebreider beschreven in bijlage 1.

Door de brede doelgroepdefinitie is niet direct te bepalen hoeveel kinderen in de gemeente onder deze definitie zouden moeten vallen. Wel heeft dit tot gevolg dat het aantal gesubsidieerde plaatsen (2015: 82, 2016: 72 en 2017: 67 plaatsen) en bereikte plaatsen in de gemeente hoger lag dan de 42 doelgroepkinderen die de gemeente volgens de gewichtenregeling zou moeten bereiken. In bijlage 1 is het (non)bereik in beeld gebracht.

Vanaf 2019

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft in opdracht van het ministerie van OCW een nieuwe indicator ontwikkeld voor risico op achterstand. Met deze nieuwe indicator wordt het risico op onderwijsachterstand gebaseerd op een aantal kenmerken van de ouders: het opleidingsniveau, land van herkomst, verblijfsduur in Nederland en of ouders in de schuldsanering zitten. De

verwachting is dat vanaf 2019 deze indicator wordt gebruikt om het minimaal aantal benodigde kindplaatsen en het bereik per gemeente te berekenen. Hier wordt het nieuwe bekostigingssysteem vanaf 2019 ook op gebaseerd.

Doordat de gemeente Oldebroek nu ook al een ruime doelgroepdefinitie hanteert (ruimer dan landelijk minimaal vereist is), wordt niet verwacht dat deze nieuwe werkwijze een grote toename in het aantal benodigde kindplaatsen veroorzaakt. De gemeente Oldebroek wacht de ontwikkelingen af en neemt waar nodig maatregelen om ook vanaf 2019 een goed bereik te creëren.

3.3 Signalering en toeleiding

De signalering en toeleiding wordt door het CJG uitgevoerd. Vanwege de opgebouwde kennis en ervaring op het gebied van vroegsignalering bij jonge kinderen, is het CJG bij uitstek geschikt om de indicatiestelling uit te voeren. De ouders worden geïnformeerd over en actief verwezen naar VVE-voorzieningen.

In de leeftijd van 0 tot 4 jaar zijn er een aantal contactmomenten. In overleg met ouders wordt de frequentie besproken. Waarbij de kwetsbare gezinnen en kinderen door de jeugdhulpverpleegkundigen goed gevolgd blijven en extra bezoeken mogelijk zijn. Tijdens alle contactmomenten is er actief aandacht voor de spraak-taalontwikkeling, sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling van kinderen van 0-4 jaar. Indien daar reden voor is worden gerichte advisering en interventies aangeboden.

In bijlage 1 staat nauwkeurig beschreven welke stappen bij een indicatie VVE wordt doorlopen.

Toegankelijkheid peuter- en kinderopvang

In 2015 waren er ongeveer 40.000 peuters die niet naar een voorschoolse voorziening gingen. Voor deze groep hebben Rijk en VNG bestuurlijke afspraken gemaakt, met als doel dat alle peuters gebruik kunnen maken van een voorschoolse voorziening. Om dit te bereiken krijgt de gemeente Oldebroek sinds 2016 middelen van het rijk.

Het doel van deze uitkering is om de peuters toe te leiden naar een plek in de opvang. De bedoeling is:

- dat in 2019 het aantal peuters binnen de gemeente dat geen gebruik maakt van opvang gehalveerd is;
- dat in 2021 alle peuters binnen de gemeente gebruik maken van een voorschoolse voorziening/een aanbod hebben gekregen voor gebruik van een kinderopvangplek.

De gemeente Oldebroek vindt het belangrijk dat alle peuters gebruik kunnen maken van de peuteropvang/kinderopvang om op deze manier goed te worden voorbereid op de basisschoolperiode. Ook maakt dat voor de opvangorganisaties gemakkelijker om achterstanden bij peuters te signaleren en tijdig het kind toe te leiden naar een VVE-indicatie.

De gemeente Oldebroek gebruikt op dit moment de gelden om de opvangorganisaties te subsidiëren, zodat zij tegen een gereduceerd tarief opvang kunnen bieden aan peuters uit kostwinnersgezinnen (éénverdieners) die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. Eind 2016 konden 40 peuters met behulp van deze subsidie twee dagdelen naar de peuteropvang. Ouders die kinderopvangtoeslag kunnen aanvragen, hebben geen recht op de subsidie.

Op 1 oktober 2016 is in de gemeente Oldebroek een peiling uitgevoerd naar het gebruik van de peuter- of kinderopvang in de leeftijd van 2,5 en 4 jaar. Uit de cijfers blijkt dat op dat moment 82% van de peuters gebruik maakten van een voorschoolse voorziening. Nog eens 5% van de peuters ging op dat moment naar groep 0 op de Eben Haëzerschool. Dit betekent dat 87% van de peuters regelmatig naar de opvang gingen. Uiteindelijk blijkt dat 50 peuters in de gemeente Oldebroek geen gebruik maakte van de opvang, maar thuis bleef, naar de informele opvang (grootouders/familie) of de gastouderopvang gingen.

De gemeente Oldebroek blijft in de komende jaren monitoren hoeveel peuters niet naar de opvang gaan. Daarnaast wordt in de komende periode geprobeerd te onderzoeken welke redenen ouders hebben om het kind niet naar de kinder- of peuteropvang te brengen en of het nodig/wenselijk is om deze keuze van ouders te beïnvloeden.

4. UITVOERING VVE

Hieronder staat beschreven hoe door de betrokken organisaties in de gemeente Oldebroek invulling wordt gegeven aan de uitvoering van de VVE. In dit hoofdstuk worden de twee sporen toegelicht:

1. VVE-programma op de voor- en vroegschool
2. Taalontwikkeling

4.1 VVE-programma op de voor- en vroegschool

4.1.1 VVE-programma op de voorschool

Voor het maximaliseren van het bereik worden op alle voorschoolse voorzieningen VVE aangeboden. Op alle VVE-locaties wordt met hetzelfde lesprogramma gewerkt en worden observatie- en overdrachtsformulieren gebruikt. Het VVE-programma wordt in de dagelijkse praktijk ingezet en aangeboden aan alle kinderen die een voorschoolse voorziening bezoeken. De doelgroepkinderen krijgen minimaal 10 uur per week VVE aangeboden. Wanneer er vanuit het CJG redenen zijn om hiervan af te wijken dan kan dit na overleg met de gemeente en wordt dit schriftelijk onderbouwd. Dit kan alleen in zeer uitzonderlijke situaties. Hierbij kan gedacht worden aan het aanbieden van een extra dagdeel vanwege zeer grote ontwikkelingsproblemen.

Het doel van de inzet van VVE is dat het kind kan starten aan de vroegschoolse periode (basisschool) met zo min mogelijk of geen achterstand. De werkgroep VVE wil daarbij steeds meer gebruik maken van de kennis die bestaat over de ontwikkeling van het kind. Daarom gaan de voorschoolse voorzieningen gebruik maken van de SLO-doelen⁴ om te bepalen welke ontwikkeling een 4-jarig kind bij de start op de basisschool ongeveer nodig heeft om mee te kunnen komen in groep 1. Het handelingsplan op de voorschool wordt op basis van de observaties en de SLO-doelen opgesteld.

Peuterplein

In de gemeente Oldebroek wordt er op de voorschoolse voorzieningen gewerkt met het programma Peuterplein. Peuterplein is een programma voor educatie aan peuters en stimuleert alle ontwikkelingsgebieden die voor peuters belangrijk zijn: taal, voorbereidend rekenen, bewegen, expressie, muziek en sociaal-emotionele ontwikkeling. Daarnaast sluit Peuterplein goed aan op de bestaande kleuterpakketten zoals Kleuterplein, Schatkist en Piramide. Deze programma's wordt door een deel van de basisscholen in onze gemeente gebruikt. Een goede overgang tussen de programma's vergemakkelijkt de doorgaande leerlijn.

Eén van de conclusies van de werkgroep VVE is dat uit de Oldebroekse praktijk blijkt dat Peuterplein niet altijd op alle gebieden even compleet is. Het biedt niet altijd de juiste ruimte en gereedschappen om een handelingsplan volledig gericht op het kind te kunnen in te richten. Daarom heeft de werkgroep VVE geadviseerd om te onderzoeken of het mogelijk is om aanvullend op het programma Peuterplein een gereedschapskist te ontwikkelen waar alle pedagogische medewerkers van de voorscholen gebruik van kunnen maken. Samen met de voorscholen wordt in 2018 onderzocht welke

---

⁴ SLO is het nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling. Zij hebben voor o.a. het primair onderwijs beschreven in zogenaamd SLO-doelen wat een kind op een bepaalde leeftijd moeten kennen en kunnen. In het basisonderwijs wordt dit veel gebruikt.

aanvullingen op Peuterplein wenselijk zijn. Op deze manier is meer maatwerk mogelijk. De gemeente Oldebroek wil hier in de komende beleidsperiode in faciliteren.

Observatiesysteem Peuterplein

De voorschoolse voorzieningen vullen voor alle kinderen een observatieformulier in. Afhankelijk van de leeftijd zijn er formulieren van 0-2 jaar en van 2-4 jaar. Op deze formulieren wordt de ontwikkeling van het kind bijgehouden. In de evaluatie van de VVE wordt geconcludeerd dat dit observatiesysteem niet altijd genoeg handvaten biedt om op een goede manier ook het handelingsplan voor het kind op te stellen. Samen met de voorschoolse voorzieningen wordt in het de komende beleidsperiode onderzocht of het aanschaffen van een ander observatiesysteem meer houvast gaat bieden. Op deze manier kan nog beter aangesloten worden op het kind in te ontwikkeling nodig heeft. Dit wordt in samenhang bekeken met de vorming van Integrale Kindcentra (IKC) en de kansen om een doorlopende leerlijn voor het kind te creëren. De tijdslijn wordt mede bepaald door de vorming van de IKC's.

In de tussentijd wordt op alle voorscholen de SLO-doelen als uitgangspunt genomen. Hiermee krijgen de pedagogische medewerkers een referentiepunt, waarmee zij ook de doelen binnen het handelingsplan kunnen toespitsen.

4.1.2 Warme overdracht en doorgaande leerlijn

De gemeente Oldebroek heeft sinds 2013 een aantal afspraken gemaakt over het organiseren van een warme overdracht als een kind met een VVE-indicatie naar de basisschool gaat.

De werkgroep VVE heeft in 2017 acties het beleid met betrekking tot de warme overdracht en de doorgaande leerlijn geëvalueerd. Hieruit blijkt dat de kwaliteit van de informatie in de overdracht per locatie (soms per pedagogische medewerker) erg wisselend is. Ook worden de observatieformulieren wel toegestuurd, maar dit geeft niet altijd aan waar in de voorschoolse periode precies aan gewerkt is en hoe de voorschoolse periode precies is afgesloten. Het is nu erg afhankelijk van de betrokken pedagogische medewerker hoe de warme overdracht precies verloopt.

Daarom is samen met de voorscholen en vroegscholen nieuwe afspraken gemaakt over de warme overdracht van kinderen met een VVE-indicatie:

- De voorschoolse voorzieningen houden een dossier bij waarin alle observatieformulieren en handelingsplannen in worden bijgehouden. Met toestemming van ouders wordt dit dossier bij de overgang naar de basisschool overgedragen.
- Met toestemming van de ouders wordt voor het eindgesprek met de ouders de ib-er van de betreffende school uitgenodigd. Op deze manier vindt de warme overdracht plaats.
- Als bij de leeftijd van 3,5 jaar wordt getwijfeld hoe het kind bij vier jaar op een goede manier kan gaan starten op de basisschool, dan kan de ib-er om consultatie gevraagd worden (met toestemming van ouders).

In het VVE-programma die op de voorschool gebruikt wordt, wordt gewerkt aan dezelfde ontwikkelingsgebieden die ook op de basisschool gehanteerd wordt. Door het organiseren van een gezamenlijk eindgesprek aan het einde van de voorschoolse voorzieningen, is in de uitvoering op de basisschool mogelijk om verder door te gaan op de ingezette lijn op de voorschool. Een doorgaande leerlijn op de totale ontwikkeling van het kind wordt hiermee praktisch gezien ook beter uitvoerbaar.

Vorming Integrale Kindcentra (IKC)

In de komende jaren worden drie Integrale Kindcentra in de gemeente Oldebroek gebouwd. Dit betekent dat de voor- en vroegscholen in toenemende mate met elkaar gaan samenwerken. De gemeente wil stimuleren dat deze samenwerking leidt tot afstemming van het pedagogisch klimaat en het educatief handelen, ouderbetrokkenheid en zorg en begeleiding. Voor de VVE-doelgroep is dit zeker van toegevoegde waarde voor een zo goed mogelijk resultaat.

4.1.3 Vroegschoolse educatie basisonderwijs

Vroegschoolse educatie is de uitvoering van een programma dat wordt verzorgd in groepen 1 en 2 van een basisschool voor doelgroepkinderen van 4 en 5 jaar als vervolg op de voorschoolse educatie. Het doel is dat een kind met zo min mogelijk of geen achterstand een goede start kan maken in groep 3 met het formele leerproces en een toekomstige onderwijsachterstand voorkomen wordt. Kinderen die geen voorschoolse educatie hebben genoten kunnen alsnog door de intern begeleider worden geïndiceerd. Voor de uitvoering van de vroegschoolse educaties zijn de scholen in principe zelf verantwoordelijk. De uitvoering maakt deel uit van de reguliere activiteiten van de basisschool en moet in het beleid van de school worden geïntegreerd.

Sinds de invoering van de lumpsum ontvangt een basisschool geen aparte bekostiging meer voor vroegschoolse educatie. Dit is opgenomen in de lumpsum-uitkering. In de lumpsum wordt in 2018 nog rekening gehouden met de samenstelling van de leerlingpopulatie door middel van de gewichtenregeling. Hoe meer leerlingen van ouders met een lage opleiding, hoe meer formatie een school heeft. Vanaf 2019 gaat de financiering van de basisscholen ook op basis van de nieuwe indicator van het CBS voor risico op achterstand. Onduidelijk is nog hoe dit voor de Oldebroekse scholen gaat uitpakken.

De gemeente heeft op basis van artikel 165 van de wet op het primair onderwijs de mogelijkheid om taalactiviteiten in het basisonderwijs in te ondersteunen. Binnen de gemeente Oldebroek is hier gedeeltelijk invulling aangegeven door middel van het project Boekenbas (zie paragraaf 3.2). Daarnaast wordt een subsidie per doelgroepleerling verstrekt voor aanvullende taalactiviteiten. Jaarlijks worden de scholen gevraagd aan te geven aan hoeveel doelgroepleerlingen zij in groep 1 en 2 lesgeven. Scholen ontvangen voor ieder doelgroepleerling in groep 1 en 2 een bedrag per jaar.

4.1.4 Ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid blijkt uit het gedrag van ouders/verzorgers als zij zich verantwoordelijk voelen voor de leerontwikkeling van hun kinderen op de (voor)school. Ook bij de peuters met een ontwikkelingsachterstand is ouderbetrokkenheid van belang om samen te werken aan het verminderen/wegwerken van deze achterstanden. De invloed van ouders is in de eerste levensjaren van een kind het grootst en heeft daarmee grote invloed op de ontwikkeling van het kind.

De gemeente wil daarom betrokkenheid van ouders van de doelgroep actief inzetten als instrument om achterstanden van peuters te voorkomen of te verminderen. Daarbij wordt de volgende visie gehanteerd:

Ouders zijn verantwoordelijk voor de (leer)ontwikkeling van hun kind. Zij hebben daarbij de regie. De (voor)school is professioneel verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de Oldebroekse kinderen. In

partnerschap nemen ouders en (voor)scholen samen verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de kinderen.

Daarbij hanteren we de volgende doelstellingen:

Algemene doelstellingen:

- Ouders van de doelgroep zijn zich bewust van de regierol die zij hebben in de ontwikkeling van hun kind en weten zich toegerust om deze rol uit te voeren;
- Vanuit partnerschap werken professional en ouders samen om de ontwikkelingsachterstand van het kind te verminderen/weg te nemen.

Concrete doelstellingen:

- De ouders weten wat hun regierol bij het wegwerken van de achterstand inhoudt en zijn daartoe uitgerust;
- De professional weet hoe hij/zij vanuit partnerschap de relatie met de ouder aan moet gaan en weet deze relatie te onderhouden.

Hoewel door alle betrokken organisaties gewerkt wordt aan het vergroten van ouderbetrokkenheid, kunnen we concluderen dat bovenstaande visie en doelstellingen nog niet gerealiseerd zijn. In de komende twee jaren gaat de gemeente Oldebroek een project opstarten om bovenstaande visie met de betrokkenen te delen en gezamenlijk te werken aan het realiseren van de doelstellingen. De planning is dat het jaar 2017 en begin 2018 wordt gebruikt om de ouderpopulatie in beeld te brengen en ook de ervaringen en behoeften van ouders en pedagogische medewerkers op de opvang te verzamelen en mee te nemen in het plan van aanpak. In dit plan moet ook aandacht worden geschonken aan de ouderpopulatie dat wellicht extra ondersteuning nodig heeft om de regierol op te kunnen pakken. Begin 2018 moet dit plan van aanpak gereed zijn, zodat het jaar 2018 en 2019 besteed kan worden aan het draaien van pilots en implementatie van de werkwijze.

4.1.5 Externe zorg

De kinderen met een VVE-indicatie behoren veelal tot een kwetsbare groep kinderen. In de gemeente Oldebroek werken de voor- en vroegscholen nauw samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin Oldebroek (CJG). Het CJG heeft niet alleen een rol in het indiceren van VVE onder peuters, maar is ook het aanspreekpunt voor de voor- en vroegscholen voor alle opvoedvragen en de toegang naar geïndiceerde jeugdhulp. Hieronder wordt kort uiteengezet hoe de structuur in de gemeente Oldebroek is opgebouwd. In bijlage 2 is een uitgebreide omschrijving te vinden van de structuur in de gemeente Oldebroek.

Geïndiceerde jeugdhulp

Ouders en kinderen kunnen het bij het CJG terecht voor opvoedvragen en is de toegang voor geïndiceerde jeugdhulp. De voor- en vroegscholen zijn hiervan op de hoogte. Indien het van belang is voor de ontwikkeling van het kind dat opvang/scholen weten van ingezette jeugdhulp, dan is dat aan de ouders om hen hierover te informeren. Dit kan dan een onderdeel zijn van het Familiegroepsplan⁵ wat is opgesteld door het gezin.

---

⁵ Het Familiegroepsplan is een plan dat is opgesteld door een persoon met haar/zijn familie, vrienden, kennissen, burens en evt. betrokken professionals, kortom mensen die belangrijk zijn in het leven van die persoon.

4.1.6 Resultaatafspraken

In de werkgroep VVE is het afgelopen jaar gewerkt aan het formuleren van resultaatafspraken. In 2016 heeft een nulmeting van de resultaten van het schooljaar 2015/2016 plaatsgevonden. Op basis van deze nulmeting zijn de volgende resultaatafspraken geformuleerd:

Resultaatafspraken

Bereik:

1. 95% van de VVE-doelgroep in de voorschoolse opvang neemt deel aan een VVE-programma op de voorschool.

Verkleinen/wegnemen ontwikkelingsachterstanden:

2. De gemiddelde verhoging van de + score van de VVE-kinderen van 3 naar 4 jaar in de voorschool is minimaal 40% en wordt jaarlijks met 2% verhoogd.
3. De gemiddelde verhoging van de + en ++ score van de VVE leerlingen in groep 1 naar groep 2 in de vroegschool is minimaal 20% en wordt jaarlijks met 2% verhoogd.
4. Het percentage VVE-kinderen dat na de voorschoolse periode geen VVE-indicatie meer nodig heeft, blijft gelijk (peildatum 1 oktober 2016: 35%)
5. Het percentage leerlingen met VVE in de vroegschool dat geen kleuterverlenging nodig heeft, is minimaal 80% en stijgt elk jaar.

Meer informatie staat beschreven in de notitie Resultaatafspraken Voor- en Vroegschoolse Educatie in de gemeente Oldebroek. Deze notitie is in juni 2017 voor vijf jaar vastgesteld in het LEA. Elk jaar leveren de partijen de benodigde gegevens aan de gemeente Oldebroek (voorwaarde in de subsidieregeling). De resultaten worden elk jaar in de werkgroep VVE besproken en vorm waar nodig aanleiding om zowel het VVE-beleid als de uitvoering verder onder de loep te nemen en verbeteringen aan te brengen.

4.1.7 Interne Kwaliteitszorg

Zoals in paragraaf 1.3 beschreven is de kwaliteit van de voorschoolse voorziening van belang voor de effecten van VVE. Landelijk wordt daarom de wettelijke regelgeving aangepast, zodat VVE ook daadwerkelijk wordt aangeboden in een kwalitatief hoogstaande opvanglocatie. Zo moet in het pedagogisch beleidsplan apart aandacht geschonken worden aan het VVE-beleid op de locatie en moet de organisatie elk jaar een vroegschoolse opleidingsplan opstellen. Hier kan de GGD op gaan toetsen.

De gemeente Oldebroek gaat (in overeenstemming met het landelijk beleid) vanaf 2018 als subsidievoorwaarde opnemen:

- De voorschoolse voorzieningen elke jaar de kwaliteit en resultaten van VVE evalueert, verbetert en borgt en hierover kort in het jaarverslag rapporteert aan de gemeente Oldebroek.

De voorschoolse voorzieningen kunnen voor deze evaluatie gebruik maken van de werkinstructie toezichtskader van de onderwijsinspectie (domein Kwaliteitszorg: E 1t/m5). Op deze manier verwacht de gemeente kwalitatief hoogstaande VVE-locaties, zodat alle voorwaarden aanwezig zijn om een zo goed mogelijk resultaat voor het kind mogelijk te maken.

Ook van de vroegscholen wordt verwacht dat zij aandacht schenken aan de kwaliteit van VVE. De gemeente verwacht in ieder geval dat zij jaarlijks de scoreformulieren voor het meten van de resultaten opsturen (zie paragraaf 4.1.7). Dit biedt input voor de evaluatie op de resultaten en de kwaliteit die geboden is.

De gemeente wil elk jaar in de werkgroep VVE evalueren hoe het VVE in onze gemeente wordt uitgevoerd. Daarvoor gebruikt in ieder geval de jaarverslagen van de voorschoolse voorzieningen en de resultaten die van het voorgaande schooljaar bekend zijn.

4.2 Taalontwikkeling

Een belangrijk onderdeel van VVE is taal. Wanneer bij een peuter achterstanden worden geconstateerd, ligt dit vaak in de taal- en spraakontwikkeling. In onze gemeente wordt er door een deel van de bevolking thuis dialect gesproken. Dit kan mede een oorzaak zijn van een achterstand in de taal- en spraakontwikkeling. In de gemeente Oldebroek vindt op verschillende manieren taalontwikkeling plaats. Hieronder worden de verschillende programma's nader toegelicht.

Taaleis 3F

Op de voorscholen is het belangrijk dat het VVE-programma aan de doelgroep in een taalrijke omgeving wordt aangeboden. Vanaf 1 augustus 2019 is het een wettelijke eis dat pedagogische medewerkers op een VVE-groep het taalniveau 3F voor mondelinge en leesvaardigheden in het bezit heeft. De gemeente Oldebroek en Elburg zijn in 2017 samen met de opvangorganisaties gestart om de pedagogische medewerkers in voorscholen te toetsen en te scholen. Hiervoor ontvangt de gemeente in de jaren 2017 en 2018 extra middelen van het rijk. Dit traject wordt uiterlijk in de eerste helft van 2019 afgerond. Voor het subsidiejaar 2019 gaat de gemeente als subsidievoorwaarde eisen dat alle pedagogische medewerkers vanaf 1 augustus 2019 het taalniveau 3F tot hun beschikking hebben.

BoekStart

BoekStart is een programma dat het lezen met heel jonge kinderen wil bevorderen én ouders met jonge kinderen wil laten genieten van boeken. BoekStart gaat uit van de gedachte dat kinderen die al op jonge leeftijd in aanraking komen met boeken een voorsprong ontwikkelen waar ze hun hele leven voordeel van hebben. BoekStart richt zich op kinderen van 0 tot 1 jaar. In bijlage 2 wordt de inzet van BoekStart kort toegelicht.

Boekenbas

Boekenbas is een project waarbij kinderen op de voorschoolse opvang en de basisschool in aanraking komen met boeken en deze mee naar huis nemen, om zo ook het voorlezen door ouders te stimuleren. Voor de kinderen in de leeftijd van 1 tot 6 jaar is dit zeer belangrijk. Het voorlezen vormt een goede start voor het stimuleren van de geletterdheid bij kinderen en heeft een gunstige invloed op de mondelinge taalontwikkeling. Het bereidt kinderen bovendien voor om zich straks succesvol het lezen met begrip op school eigen te maken.

De Bibliotheek Noord-Veluwe coördineert dit project. Het project bestaat uit twee fasen: 1 tot 4 jaar en 4 tot 6 jaar. De fasen worden in bijlage 2 kort toegelicht.

Aandacht voor Laaggeletterdheid

De gemeente wil zich inzetten voor de aanpak van laaggeletterdheid, zodat mensen sterker worden en beter in staat zijn zelfstandig deel te nemen aan de samenleving. De doelstelling is om het aantal laaggeletterden in Oldebroek blijvend terug te dringen. Eén van de initiatieven die hiervoor worden ondernomen is het Voorleesexpress, waar de bibliotheek Noord-Veluwe in het najaar van 2015 mee is gestart. Door een vrijwilliger 20 weken lang, 1x per week te laten voorlezen bij gezinnen met kinderen (2 t/m 8 jaar) wordt geprobeerd de taalontwikkeling te stimuleren. De vrijwilliger gaat samen met de kinderen boeken lezen en de ouders worden erbij betrokken. Hierdoor wordt de woordenschat uitgebreid en leren de kinderen beter lezen. Het doel is dat de ouders het voorlezen na deze 20 weken zelf overnemen. De voor- en vroegscholen kunnen de behoefte signaleren en ouders in contact brengen met de coördinatoren van de VoorleesExpress.

De ouders van kinderen met een VVE-indicatie kunnen laaggeletterd zijn. Het is daarom van belang ook dat het CJG en de voor- en vroegscholen hier ook bewust van zijn en ouders kan wijzen op het bestaan van het taalpunt. Hier wil de gemeente in de komende periode meer aandacht aan schenken door het onderwerp laaggeletterdheid en het Taalpunt goed onder de aandacht van de betrokkenen te brengen.

5. FINANCIËN

5.1 Begroting

Het rijk stelt middelen ter beschikking aan de gemeenten ter bestrijding van de onderwijsachterstanden. De hoogte van deze middelen wordt tot en met 2018 vastgesteld op basis van de gewichtenregeling. Deze beleidsperiode ontvangt de gemeente Oldebroek voor de uitvoering van VVE een bedrag op basis van 42 gewichten. In 2017 betrof dit een bedrag van €139.000,-. Het bedrag wordt uitgekeerd in de vorm van een specifieke uitkering.

Bij de jaarrekening van de gemeente moeten ook de gelden voor VVE worden verantwoord. Dit gebeurt in de vorm van een Sisa verantwoording. Sisa staat voor Single information, single audit. Op deze manier worden de gelden naar het rijk toe verantwoord.

OAB-bekostigingssystematiek

Landelijk waren vanaf 2015 al plannen om het huidige OAB-bekostigingssystematiek aan te passen en deze zou oorspronkelijk in 2016 gaan starten. Dit is echter de afgelopen jaren elke keer met een jaar uitgesteld. Begin 2017 was het nog de bedoeling om het nieuwe bekostigingssystematiek (en daarmee nieuw budget) vanaf 1 januari 2018 in te laten gaan. Dit was samen onder andere aanleiding om het VVE-beleid in 2017 te evalueren en aan te passen per 1 januari 2018. In juni 2017 is landelijk besloten om het nieuwe systeem met een jaar uit te stellen naar 1 januari 2019. Helaas is hierdoor nog onduidelijk wat de nieuwe bekostigingsmethode vanaf 2019 voor gevolgen heeft voor het budget onderwijsachterstandenbeleid van de gemeente Oldebroek. Verwacht wordt dat het budget ten opzichte van 2018 niet gaat dalen (de eerste voorzichtige inschattingen laten een mogelijke verhoging zien) en daarom wordt in dit beleidsplan het jaar 2018 als uitgangspunt genomen.

Voor het jaar 2018 gaat het rijk landelijk een korting doorvoeren van ongeveer 11%. Deze korting wordt evenredig over de gemeenten verdeeld. Dit betekent dat de gemeente Oldebroek in 2018 €15.000,- minder middelen ontvangt. De gemeente kan ondanks deze korting het huidige beleid voortzetten.

Inkomsten		Uitgaven	
Rijksbijdrage OAB	€ 125.000,-	Subsidie bibliotheek	€ 6.000,-
Gemeentelijke bijdrage	€ 88.000,-	(Boekstart/Boekenbas)	
		Subsidie VVE-programma voorscholen	€ 182.000,-
		Subsidie taalactiviteiten basisscholen	€ 15.000,-
		Overige (bijeekkomsten/materiaal)	€ 10.000,-
Totaal	€ 213.000,-		€ 213.000,-

In de eerste helft van 2018 wordt door het rijk meer duidelijkheid geboden over het nieuwe budget. In 2018 wordt bekeken welke prestaties de gemeente hiervoor moeten leveren en wat voor gevolgen dit heeft voor de huidige begroting.

5.2 Subsidie

De bedragen voor de verschillende vormen van onderdelen van het VVE-beleid worden aan de betrokken instellingen betaald in de vorm van een subsidie. De instellingen moeten hiervoor een aanvraag indienen. De voorwaarden voor het aanvragen van subsidie zijn opgenomen in de algemene subsidieverordening en de nadere regel subsidie. In de nadere regel subsidie heeft de gemeente Oldebroek ervoor gekozen om een aantal specifieke voorwaarden op te nemen. Deze specifieke voorwaarden zijn gericht op oudergesprekken, contacten CJG, de warme overdracht, het delen van de resultaten met de gemeente en het evalueren, verbeteren en borgen van de kwaliteit VVE. De hoogte van de beschikbare subsidie wordt jaarlijks bij de begrotingsbehandeling door de raad van de gemeente Oldebroek bepaald.

5.3 Ouderbijdrage

Van de ouders van het kind dat een VVE-programma ontvangt, wordt een ouderbijdrage gevraagd. Het betalen van deze ouderbijdrage kan op twee manieren plaatsvinden.

1. Ouders betalen zelf de opvang en ontvangen via de belastingdienst kinderopvangtoeslag. Dit kan alleen bij tweeverdieners. Wanneer zij niet de vereiste drie dagdelen afnemen, dan kan een derde dagdeel worden gesubsidieerd. Voor het derde dagdeel VVE wordt er geen eigen bijdrage gevraagd. Ouders betalen de opvang, gemeente de VVE
2. Als ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, dan betalen de ouders de ouderbijdrage aan de opvangorganisatie. Zowel de opvang als de VVE wordt vanuit de subsidie bekostigd. Van de ouders wordt een ouderbijdrage gevraagd naar hoogte van het inkomen van de ouder/voogd waar het kind woonachtig is. Onderstaande categorieën worden daarbij onderscheiden:

Tabel 3: Ouderbijdrage	
Bruto jaarinkomen	Eigen bijdrage
€ 0 - €30.000,-	geen eigen bijdrage
€ 30.001- €60.000	€ 20 per maand (10 maanden per jaar)
€ 60.001 en hoger	€ 40 per maand (10 maanden per jaar)

Bijlage 1: Doelgroepbepaling en indiceringen

Indicering voorschoolse educatie

Vanuit het CJG

Tijdens één van de consulten tussen het 1ste en 2de levensjaar wordt bij alle kinderen het gebruik van voorschoolse voorzieningen besproken. Indien gewenst krijgen ouders hierover passende informatie en advies.

Indien het kind in aanmerking komt voor een VVE-voorziening krijgen ouders hierover informatie en worden zij actief gemotiveerd om hun kind hierbij aan te melden. Er wordt geregistreerd dat het kind in aanmerking komt voor een VVE voorziening.

Als ouders hier positief tegenover staan wordt een verwijsformulier naar VVE-voorziening ingevuld en meegegeven aan ouders of opgestuurd naar de VVE voorziening. Ook wordt aan de ouders informatie verstrekt over lokale VVE-voorzieningen.

Als ouders hier (nog) niet positief tegenover staan kan, afhankelijk van kind, ouders en bevindingen, een volgende afspraak worden gemaakt. In dit contactmoment kunnen vragen of twijfels van ouders besproken worden en is er meer ruimte voor informatie en advies, specifiek ten aanzien van de peuteropvang en/of VVE voorziening.

Wanneer een kind is aangemeld bij een VVE-voorziening vult de pedagogische medewerker op de VVE-locatie het terugrapportageformulier in en stuurt deze, met toestemming van ouders, naar het CJG. Kinderen worden conform privacyreglement besproken in regulier overleg tussen het CJG en VVE-voorziening.

Vanuit de voorschoolse voorziening

Als een kind dat op een voorschoolse voorziening opvang geniet, naar de mening van de pedagogische medewerker en coördinator, in aanmerking komt voor een VVE-programma, wordt (met toestemming van ouders) door de voorschoolse voorziening contact opgenomen met de jeugdverpleegkundige van het CJG. Daar wordt het verzoek neergelegd een VVE-indicatie af te geven.

Doelgroepbepaling

In de voorschoolse periode

Vanuit het CJG

- De jeugdverpleegkundige van het CJG constateert een achterstand. Met de ouders wordt dan besproken dat het goed is voor het kind dat het een aanbod krijgt in voorschoolse educatie en wordt doorverwezen naar een voorziening voor voorschoolse educatie.
- Ouders worden geïnformeerd de mogelijke VVE-locaties en er wordt een locatiekeuze gemaakt.
- Het CJG stelt de indicatie vast en neemt contact op met de locatie.

Vanuit de voorschoolse voorziening

- Wanneer een pedagogische medewerker een mogelijk achterstand constateert, wordt dit met de ouders besproken. Hierbij wordt aangegeven dat het CJG betrokken wordt.

- De jeugdverpleegkundige van het CJG komt op de voorschoolse voorziening het kind observeren en stelt aan de hand van de observatie een indicatie vast.

In de vroegschoolse periode

De basisschool

- Wanneer er een doelgroepkind op de basisschool start, wordt vanuit de voorschoolse voorziening een warme overdracht naar de basisschool verzorgd. Daarnaast wordt het dossier aan de school overgedragen. In het kindvolgssysteem wordt opgenomen dat het kind op de voorschoolse voorziening voorschoolse educatie heeft ontvangen.
- Kinderen die geen voorschoolse educatie hebben genoten en dus niet als doelgroepkind starten op de basisschool, kunnen door de intern begeleider worden geïndiceerd. Ook kunnen kinderen opnieuw worden geïndiceerd als blijkt dat dit nodig is.

Registratie

De registratie van doelgroepkinderen start bij het CJG. Bij het eerste bezoek wordt het opleidingsniveau van de ouders/verzorgers genoteerd. Bij een laag opleidingsniveau is het risico op achterstanden groter en dit wordt meegenomen tijdens de indicatiestelling. Het CJG registreert wanneer een VVE-indicatie wordt afgegeven. Daarbij wordt ook geregistreerd of de doelgroepkinderen ook worden aangemeld bij een voorschoolse voorziening. Op deze manier kan het non-bereik in kaart worden gebracht. Dit zijn de doelgroepkinderen die wel een indicatie voor VVE hebben, maar niet naar een voorschoolse voorziening gaan.

In het registratiesysteem van de voorschoolse voorziening wordt bij de doelgroepkinderen vermeld dat het een doelgroepkind betreft. Bij de overdracht naar de basisschool wordt dit in het leerlingvolgsysteem van de school ingevoerd. Op deze wijze is bij alle instantie goed gedocumenteerd en kan op gemeenteniveau bepaald worden hoeveel doelgroepkinderen bereikt worden.

Bereik

Tabel 4: Bereik peuteropvang in beeld (peildatum 1 oktober)								
	Aantal I 2014	Percentage	Aantal 2015	Percentage	Aantal 2016	Percentage	Aantal 2017	Percentage
Kinderen met een VVE-indicatie	68	100%	77	100%	66	100%	55	100%
Kinderen met een VVE-indicatie en geplaatst op de opvang (bereik)	57	84%	69	89%	63	95%	53	96%
Kinderen met een VVE-indicatie maar wordt nog geplaatst op de opvang (in de pijplijn)	5	7%	0	0%	0	0%	0	0%
Kinderen met een VVE-indicatie, maar niet geplaatst op de opvang	6	9%	8	11%	3	5%	6	4%

Bijlage 2: Extern Zorg

In de gemeente Oldebroek werken de voor- vroegscholen nauw samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin Oldebroek. Het Centrum van Jeugd en Gezin Oldebroek heeft niet alleen een rol in het indiceren van VVE onder peuters, maar is ook het aanspreekpunt voor de voor- en vroegscholen voor alle opvoedvragen en de toegang naar geïndiceerde jeugdhulp. Hieronder wordt uiteengezet hoe de structuur in de gemeente Oldebroek is opgebouwd.

Ondersteuningsstructuur voor peuters

De toeleiding tot de VVE op de locaties van de kinderopvang en peuteropvang in de gemeente gaat via de jeugdverpleegkundigen van het CJG (zie bijlage 1). Om dit op een goede manier te organiseren is er een nauwe samenwerking tot stand gekomen tussen de peuter- en kinderopvang en de jeugdverpleegkundigen.

De jeugdverpleegkundigen bezoeken elke kwartaal de verschillende VVE-locaties in zowel peuter- als kinderopvang. Tijdens het geplande bezoek van de jeugdverpleegkundigen worden met de pedagogische medewerkers de handelingsplannen en doelen van VVE-kinderen besproken en eventueel bijgesteld. Ouders worden hier vooraf van op de hoogte gesteld en indien wenselijk zijn ouders bij het gesprek aanwezig, of wordt er na afloop van het bezoek een gesprek met hen gepland. De doelen worden door de jeugdverpleegkundigen in het betreffende kinddossier vastgelegd.

Tijdens deze geplande bezoeken is er naast de kinderen die VVE aangeboden krijgen ook gelegenheid tot consultatie rondom de andere peuters, indien nodig, en alleen wanneer ouders toestemming hebben gegeven tot overleg. Zo niet dan kan de casus anoniem besproken worden. Ook ouders kunnen tijdens het bezoek een korte vraag stellen over opvoeding.

Naast deze geplande bezoeken kunnen de pedagogische medewerkers de jeugdverpleegkundigen altijd consulteren wanneer er bepaalde vragen zijn rondom de peuters. Het CJG kan waar nodig extra langskomen om peuters te observeren. Ouders krijgen dan een terugkoppeling en waar nodig doorverwijzen naar bijvoorbeeld het logopedische spreekuur. Hier wordt veel gebruik van gemaakt.

Doordat de lijnen kort zijn en de jeugdverpleegkundigen een bekend gezicht zijn op de peuter- en kinderopvang locaties weten zij elkaar goed te vinden. De omgekeerde beweging is er ook. Wanneer een peuter op het consultatiebureau komt en er twijfel is over de ontwikkeling of gedrag van de peuter, dan wordt aan ouders gevraagd of de pedagogische medewerker geconsulteerd mag worden om een compleet beeld te krijgen van de peuter.

In deze hele samenwerking tussen de kinder- en peuteropvang en het CJG zijn de ouders van de peuters de spil. Ouders zijn altijd op de hoogte en er is toestemming voor dit overleg.

De gemeente Oldebroek heeft als uitgangspunt dat ouders de regie hebben over de ontwikkeling van het kind. In deze hele samenwerking tussen de kinder- en peuteropvang en het CJG dienen de ouders van de peuters de spil te zijn. In de komende periode wordt onderzocht hoe ouders bij bovenstaande werkwijze nog meer betrokken kunnen worden.

Ondersteuningsstructuur voor kleuters

Het basisonderwijs is per 1 augustus 2014 verantwoordelijk voor Passend Onderwijs. De gemeente is per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de hele jeugdhulp. Het is noodzakelijk dat scholen en jeugdhulp met elkaar afstemmen als een kind zowel ondersteuning krijgt van de school als van de jeugdhulp. Hierover hebben de basisscholen in Oldebroek en de gemeente Oldebroek in 2015 een convenant gesloten.

Naast afstemming tussen scholen en jeugdhulp worden in dit convenant ook de volgende onderwerpen genoemd:

- Thuisnabij onderwijs en thuisnabije jeugdhulp
- Betrokkenheid van ouders bij ondersteuningstrajecten
- Jeugdhulp raadpleegt school als ze een ondersteuningsarrangement opstelt
- Eén gezin, één plan, één regisseur

De basisscholen kunnen altijd gebruik maken van ondersteuning en advies van het CJG. Er zijn vaste contactpersonen bij het CJG die de scholen altijd kunnen benaderen.

Geïndiceerde jeugdhulp

Ouders en kinderen kunnen het bij het CJG terecht voor opvoedvragen en is de toegang voor geïndiceerde jeugdhulp. De voor- en vroegscholen zijn hiervan op de hoogte. Indien het van belang is voor de ontwikkeling van het kind dat opvang/scholen weten van ingezette jeugdhulp, dan is dat aan de ouders om hen hierover te informeren. Dit kan dan een onderdeel zijn van het Familiegroepsplan⁶ wat is opgesteld door het gezin.

In dat plan kunnen ouders aangeven hoe ze zelf de opvoed- en opgroeisituatie voor hun kind(eren) willen verbeteren en wie zij graag willen betrekken in de aanpak van hun vraag. De opvang of de basisscholen kunnen één van de partners zijn die betrokken zijn bij het plan of die indien nodig geïnformeerd worden door de ouders. Het CJG blijft bij complexere problematiek altijd betrokken bij het gezin en voert waar nodig regie.

---

⁶ Het Familiegroepsplan is een plan dat is opgesteld door een persoon met haar/zijn familie, vrienden, kennissen, burens en evt. betrokken professionals, kortom mensen die belangrijk zijn in het leven van die persoon.

Bijlage 3: Beschrijving Boekstart en Boekenbas

Boekstart

Wanneer een kind in de gemeente Oldebroek 3 a 4 maanden is, ontvangen de ouders een brief van de gemeente met daarbij een tegoedbon waarmee zij een BoekStart koffertje kunnen ophalen bij de bibliotheek. In dit koffertje zit een knisperboekje, cd en boekje met versjes en informatie over het belang van lezen en taal bij jonge kinderen. Bij het 7 maanden bezoek aan het consultatiebureau worden de ouders nogmaals geattendeerd op dit koffertje.

Bij het afhalen van het koffertje kunnen ouders hun kind ook kosteloos lid maken van de bibliotheek en krijgen zij een korte rondleiding in het kindergedeelte van de bibliotheek. BoekStart is het eerste programma waarmee ouders met jonge kinderen in contact komen. Het sluit aan op Boekenbas en is gericht op alle ouders en kinderen.

Boekenbas

Boekenbas is een project waarbij kinderen op de voorschoolse opvang en de basisschool in aanraking komen met boeken en deze mee naar huis nemen. Op deze manier wordt ook het voorlezen door ouders gestimuleerd. Voor de kinderen in de leeftijd van 1 tot 6 jaar is dit zeer belangrijk. Het voorlezen vormt een goede start voor het stimuleren van de geletterdheid bij kinderen en heeft een gunstige invloed op de mondelinge taalontwikkeling. De Bibliotheek Noord-Veluwe coördineert dit project. Het project bestaat uit twee fasen: 1 tot 4 jaar en 4 tot 6 jaar.

2,5 tot 4 jaar

Bij de leeftijd van 1 jaar deelt het CJG voorleesboekje van Boekenbas uit. Op de voorschoolse voorzieningen wordt er gewerkt met het boek "ik ben Bas". Dit boek wordt in de groepen behandeld en besproken door middel van vertel- en praatplaten. Daarnaast krijgen de kinderen dit boek enkele weken mee naar huis tezamen met een handleiding voor de ouders. Op deze manier worden de ouders ook bij de taalstimulering betrokken. Ook wordt gewerkt met prentenboeken. Deze boeken worden in de groepen behandeld en er worden opdrachten rond het boek uitgevoerd. Ook dit boek wordt mee naar huis genomen. De ouders worden ingelicht hoe te werken met het prentenboek.

4 tot 6 jaar

In de eerste en tweede groep van de basisschool werkt men ook met de prentenboeken van Boekenbas. Deze boeken worden in de klas behandeld en het kind krijgt het boek mee naar huis. Gedurende het jaar rouleren de boeken langs de verschillende scholen. Ook gaan de kinderen op bezoek bij de bibliotheek. Bij dit bezoek kunnen zij bekend worden met de bibliotheek en mogen zij ook een boek uitkiezen wat mee naar school gaat. Een aantal scholen werkt met gecombineerde 1-2 klassen. Daarom is ervoor gekozen dit aan de groepen 1 en 2 aan te bieden. Daarnaast organiseren verschillende scholen nog uiteenlopende activiteiten rondom Boekenbas. Dit kan een informatieavond voor ouders zijn of het werken met de speelontdekboeken.